

Naših 365 dana

**Zaposleni—snaga
kompanije**

**Do 2019. godine
85 odsto
potrošača u
sistemu**

**Milionska
ulaganja u
razvoj mreže**

Posvećenost obezbjeđuje profit i stabilnost

Regulatorno dozvoljeni prihod, uz posvećenost, odgovornost i vođenje računa o Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu (CEDIS) nešto je od čega se može stvoriti profit, a samim tim i stabilnost kompanije, saopštio je njen izvršni direktor, Zoran Đukanović.

„Imamo značajan broj radnika i dužni smo da postignemo projektovane rezultate. Ne treba, ipak, zaboraviti da je CEDIS veoma kompleksan sistem, razruđen po cijeloj Crnoj Gori, tako da nije lako organizovati rad bez poteškoća. Ima određenih problema koji nam otežavaju rad i sa kojima se svakodnevno borimo“, kazao je Đukanović agenciji Mina-business.

On je dodao da se to, prije svega, odnosi na i dalje visok nivo gubitaka koje ne pokriva regulatorno dozvoljeni prihod, što nanosi veliku štetu kompaniji. Tu je i samovoljno priključenje potrošača na distributivnu mrežu, iako se situacija, prema riječima Đukanovića, znatno popravila uvođenjem AMM sistema i implementacijom preko 255 hiljada takozvanih pametnih brojila.

„Postoji, takođe, rizik zbog zahtjeva za sve većim kvalitetom električne energije koje nameće primjena propisa EU, jer su međunarodnim zakonskim rješenjima predviđeni i penali za nepoštovanje standarda u toj oblasti. Zahvaljujući višemilionskim investicijama u prethodnom periodu, distributivna mreža je značajno unaprijeđena, ali još nije u stanju koje može garantovati ispunjenje tih standarda, prije svega u ruralnim oblastima“, objasnio je Đukanović.

On je saopštio da su vidljivi veliki pomaci u mnogim

Zoran Đukanović

segmentima, ali da ima dosta prostora za poboljšanje i napredak.

„Nastavićemo da radimo na unaprijeđenju pogonske spremnosti distributivnog sistema i odlučni smo u tome da stanemo na put neovlašćenom korišćenju električne energije. Radićemo na povećanju efikasnosti, jer to rade sve kompanije koje brinu o svojoj sutrašnjici“, poručio je Đukanović.

On je naveo da je CEDIS, koji je osnovan prije godinu, odradio veliki posao u tom periodu, jer se paralelno radilo na mnogim poljima kako bi kompanija stala na noge i ispunila osnovnu funkciju.

„Preuzeli smo sve funkcije, napravili i usvojili brojna

akta po novom Zakonu o energetici, obnovili čitav niz unutrašnjih procedura i precizirali odnose sa Elektroprivredom (EPCG) kao matičnom kompanijom. Promijenili smo i organizaciju u cilju povećanja efikasnosti i uspješnosti. Nastojimo da podignemo nivo koordinacije aktivnosti 'po dubini', odnosno da uspostavimo bolju komunikaciju i prenos informacija, jer je to presudno za dobru podjelu nadležnosti i odgovornosti", precizirao je Đukanović.

On smatra i da je potpisan dobar kolektivni ugovor, što je relaksiralo zaposlene.

„Ova godina bila je prelazni period u kojem se zaista izuzetno mnogo radilo. Sad kad je sve to profunkcionisalo, moramo učiniti sve da budemo uspješna kompanija koja će ostvarivati profit“, kazao je Đukanović.

CEDIS, prema njegovim riječima, ima dobre šanse za dalji rast i razvoj. Kompanija bi, kako je dodao, trebalo da kroz dalja ulaganja u objekte i mrežu i realizaciju investicionih projekata, uz kontinuiranu racionalizaciju poslovanja, u narednih nekoliko godina dodatno ojača i bude još efikasnija.

„Moramo stalno unaprijediti poslovne procese, jer ne može niko drugi da nam stvori uspješnu kompaniju. Proces počinje iznutra. Potreban je zajednički rad i usklađivanje svih aktivnosti da bi se došlo do najboljih rješenja“, poručio je Đukanović.

On smatra da nikome ko radi u CEDIS-u ne treba kompanija koja nije uspješna i koja ne može da realizuje perspektivne projekte.

„Vjerujem da su naši zaposleni svjesni toga i da su kadri da zajedno sa menadžmentom pozicioniraju CEDIS kao dugoročno uspješnu kompaniju“, kazao je Đukanović.

On je saopštio da je biznis planom kompanije predviđen prosječni neto profit od oko pet miliona EUR u narednom trogodišnjem periodu. U cilju ostvarenja tog plana poseban akcenat će, kako je najavio, biti na smanjenju gubitaka električne energije u distributivnom sistemu, odnosno na dostizanju nivoa gubitaka od 11 odsto ukupno preuzete električne energije od Operatora prenosnog sistema.

„Osnovni i veoma zahtjevni zadaci su i realizacija plana investicija za naredni trogodišnji period od ukupno 78 miliona EUR, koji, osim nastavka ugradnje pamet-

Montaža čelično-rešetkastog stuba

nih brojila, predviđa i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, rekonstrukciju distributivne mreže, kao i optimizaciju radne snage i ulaganje u zaposlene kroz usavršavanja i specijalističke studije“, rekao je Đukanović.

On je dodao da je u planu i ulaganje od skoro milion EUR u zaštitu životne sredine, odnosno uzorkovanje i ispitivanje uticaja na životnu sredinu svih distributivnih trafostanica, kao i optimizacija troškova i njihovo dovođenje u okvire odobrene od Regulatorne agencije za energetiku (RAE).

Đukanović je saopštio da je prvu polovinu ove godine obilježila realizacija treće faze strateškog projekta modernizacije mjerenja potrošnje električne energije, koji je izuzetno značajan za Operatora distributivnog sistema zbog kontrole mreže i smanjenja gubitaka, ali i očekivanih povoljnosti od otvaranja tržišta električne energije za snabdjevače i krajnje korisnike.

Izuzetno važan efekat je i prateća rekonstrukcija niskonaponskih mreža i popravljavanje komunikacije, kao i povećanje sigurnosti i kvaliteta isporuke.

„Značajno je što će realizacijom treće faze projekta CEDIS ispuniti obaveze propisane Zakonom o energetici, da do 1. januara 2019. godine najmanje 85 odsto potrošača opremi savremenim sistemom mjerenja“, naveo je Đukanović.

On je kazao da je prethodni period obilježio i početak realizacije projekta uvođenja SCADA sistema, koji se odnosi na upravljanje i automatizaciju srednjenaponske distributivne mreže u cilju povećanja efikasnosti rada i

smanjenja trajanja ispada.

„Tu je i nastavak izgradnje i rekonstrukcije primarne i sekundarne distributivne mreže, mada bi realizacija investicionih planova mogla biti uspješnija, iako ima dosta objektivnih ograničenja. Sistem javnih nabavki je previše administracije za distributivnu djelatnost i otežava nam rad i poslovanje“, saopštio je Đukanović.

On je poručio da su investicioni planovi za naredni period vrlo ambiciozni, a da je prioritet izgradnja novih objekata primarne distributivne mreže u Ulcinju i Herceg Novom, zbog sve veće potrebe za energijom i snagom usljed izgradnje velikog broja turističkih i stambeno-poslovnih objekata na tom području.

„Novoizgrađena trafostanica 35/10kV „Klinci“ u Herceg Novom, koja će uskoro ući u sistem, koštala je 2,2 miliona EUR, dok je vrijednost trafostanice 35/10 kV Ulcinj i pratećih 35 kV vodova, čija je izgradnja u toku, kao i prve faze uklapanja trafostanice „Novi Ulcinj“ u 10 kV mrežu je oko dva miliona EUR“, precizirao je Đukanović. On je rekao da je ove godine planirana i zamjena 25 transformatora 35/10 kV, za šta je opredijeljeno preko 1,1 milion EUR, kao i rekonstrukcija šest trafostanica 35/10 kV koja se realizuje u sklopu projekta uzemljenja neutralnih tačaka 10 kV mreže.

„To su važni projekti koji će vrlo povoljno uticati na sistem i kvalitet napajanja. Za stvaranje uslova za implementaciju trafostanica 35/10kV u SCADA sistem predviđene su investicije u iznosu od 730 hiljada EUR“, kazao je Đukanović.

On je dodao da je znatno podignut nivo investiranja u sekundarnu mrežu, kao i da je urađen veliki broj trafostanica i kablova, ali da se, imajući u vidu stanje mreže, mora još dosta toga uraditi kako bi se obezbijedio stabilan sistem i sigurno snabdijevanje.

„Urađen je veliki posao u prethodnom periodu, dok su za naredni najbolja strategija nove investicije i konstantno povećavanje operativne efikasnosti u svim pravcima poslovanja. Neophodan je konstantan rad na unaprijeđenju kvaliteta distribucije“, poručio je Đukanović. On smatra da je izuzetno važno da se nastavi trend smanjenja gubitaka, ubrza realizacija investicija i popravi naplata za neovlašćenu potrošnju električne energije.

Novoizgrađena TS „Klinci“ u Herceg Novom

„Moramo da unaprijedimo i odnos prema korisnicima i da stvaramo firmu koja će biti omiljena u narodu. Najbolji način za postizanje povjerenja je kvalitet električne energije i kontinuirana distribucija za koju je sistem i praviljen. Od naših zaposlenih uvijek se očekuje maksimum, pa ni ja ne očekujem manje od toga, jer smo svi na istoj strani“, saopštio je Đukanović.

On je kazao da će kompanija nastaviti da posvećeno i odgovorno radi na unaprijeđenju pogonske spremnosti distributivnog sistema.

Đukanović je istakao da jedan od prioriteta ciljeva CEDIS-a predstavljaju jednaki uslovi isporuke i kvaliteta električne energije za sve korisnike distributivnog sistema.

„Izdvajanjem Distribucije stvorena je važna pretpostavka za to i pozitivan impuls za funkcionisanje tržišta kad se novi snabdjevači pojave. Ovdje se radi o komercijalnom interesu potencijalnih snabdjevača. Ima određenog interesovanja i mislim da je to samo pitanje vremena“, rekao je Đukanović.

On smatra da će proces definitivno ubrzati činjenica da je upravo formirana berza električne energije u Crnoj Gori, što će stvoriti uslove da berze balkanskih zemalja prerastu u regionalno tržište.

Izvor (MINA-BUSINESS)

Miodrag Čanović, predsjednik Odbora
direktora CEDIS-a

Na pravom putu stvaranja uspješne kompanije

Iako su sve promjene, pa i one najmanje, često teške za prihvatanje, promjene koje donose bolju i efikasniju organizaciju, sa što manje praznog hoda u poslovanju, kao što je slučaj sa osamostaljivanjem Distribucije, zaposleni su dobro prihvatili i odrađen je definitivno veliki posao. Nije bilo lako uspostaviti sve procese ali čini se da jedno od najvećih preduzeća u Crnoj Gori ima snagu, ne samo u mreži i objektima, već i u zaposlenima koji su, rekao bih, kadri da ostvare cilj, a to je dobro organizovan i efikasan CEDIS, što je više nego dovoljno. Otvoreno tržište ne daje prostora za neefikasnu organizaciju.

U prethodnom periodu u CEDIS-u su u tom cilju uspješno završeni brojni i kompleksni zadaci. Pored usklađivanja poslovanja sa odredbama Zakona o energetici, evidentno je bilo puno angažovanje svih raspoloživih resursa za obezbjeđenje pouzdanog funkcionisanja distributivnih objekata na cijeloj teritoriji Crne Gore. Naime, Distribucija nekoliko godina unazad planski modernizuje elektrodistributivnu mrežu, a kroz dalja ulaganja u objekte i mrežu i realizaciju investicionih projekata, uz kontinuiranu racionalizaciju poslovanja u narednih nekoliko godina sistem će definitivno dodatno ojačati i biti još efikasniji.

Unaprijeđena je i organizacija, odnosno urađena nova sistematizacija u cilju unapređenja organizacije poslovanja i realizacije svih aktivnosti koje mogu doprinijeti obezbjeđenju pouzdane i efikasne distribucije električne energije i povećanju kvaliteta usluge svim korisnicima elektrodistributivnog sistema. Ima rezultata i u smanjenju gubitaka električne energije čemu je, svakako, najviše doprinio Projekat unapređenja mjerenja potrošnje koji se već nekoliko godina veoma uspješno realizuje u Crnoj Gori.

CEDIS je, dakle, puno uradio na razvoju i unapređenju svoje djelatnosti. Kako uvijek ima prostora za više i bo-

Miodrag Čanović

lje, očekujem da će se u narednom periodu još intenzivnije raditi na povećanju efikasnosti i efektivnosti, te da će Kompanija nastaviti da uspješno i blagovremeno izvršava sve svoje obaveze, utvrđene Zakonom o energetici i drugim relevantnim propisima. To je pravi put da CEDIS ostvari svoju misiju i ciljeve, da kao operator distributivnog sistema električne energije uslugu distribucije električne energije obavlja pod jednakim uslovima za sve snabdjevače, kako onog koji posluje u okviru EPCG, tako i nove energetske subjekte koji će se pojaviti na crnogorskom tržištu i snabdijevati određene kupce električne energije.

OPERATIVNA DIREKCIJA

Gvozden Filipović

Operativna direkcija CEDIS-a organizovana je u tri sektora: Sektor za mjerenje, Sektor za upravljanje mrežom i Sektor za održavanje. Odnedavno je u okviru ove direkcije formiran i Centar za obuku koji će se baviti obukom zaposlenih elektro struke. Namjera je da se prenošenjem znanja i razmjenom iskustava dođe do poboljšanja procedura rada i smanjenja rizika u radu elektromontera. Izvršni rukovodilac Direkcije je Gvozden Filipović

Sektor za mjerenje Smanjenje gubitaka prioritetan posao

Prioritetan posao Centra za mjerenje, čija je uloga da prati i organizuje rad službi za mjerenje regionalnih jedinica, svakako su aktivnosti na smanjenju gubitaka na elektroenergetskoj mreži. U sklopu tih aktivnosti i u prethodnom periodu obavljali su se poslovi kontrole potrošača na trafo reonima sa velikim gubicima i izmještanja mjernih mjesta potrošača na granicu vlasništva ili na javnu površinu da bi bili dostupni za očitavanje, kao i poslovi otklanjanja kvarova i isključenja, te zamjena neispravnih brojila i drugi poslovi, vezani za realizaciju Projekta unapredjenja sistema mjerenja u CEDIS-u.

Vladimir Kaluđerović, rukovodilac Sektora za mjerenje, ističe da je kroz realizaciju projekta u sklopu kojeg je do sada instalirano preko 255 hiljada "pametnih" brojila, znatno povećan procenat očitanih stanja kod potrošača, ali se i dalje kontinuirano radi na povećanju očitivosti na prigradskim i ruralnim područjima na kojima su ostala tradicionalna brojila. Svakodnevno se vrše i isključenja potrošača po nalogu Snabdijevanja, kako zbog duga za utrošenu električnu energiju,

Vladimir Kaluđerović

ju, tako i zbog nepoštovanja dinamike plaćanja po osnovu potpisanih ugovora o plaćanju na rate. Isključenja se vrše i zbog zatečene neovlašćene potrošnje, samovoljnog priključenja na mrežu nakon isključenja, kao i zbog priključenja bez posjedovanja elektroenergetske saglasnosti. A s obzirom da je u centralnom i južnim regionima izgradnja novih stambenih i poslovnih objekata već dugo u ekspanziji, značajan dio angažovanja zaposlenih usmjeren je na poslove priključenja ovih objekata po osnovu postojećih procedura. Tu je i izlazak na teren radi provjere osnovanosti prigovora korisnika, iako je kroz ugradnju novih multifunkcionalnih brojila znatno smanjen njihov broj.

U prethodnom periodu je na osnovu akcije Snabdijevanja izvršena privremena odjava velikog broja potrošača na teritoriji kompletnog konzuma koji nisu imali potrošnju i uplate duži vremenski period, zbog čega su zaposleni u službama za mjerenje bili dodatno angažovani na isključenju i demontaži brojila i priključaka ovih potrošača, kao i ponovnom priključenju na mrežu nakon zahtjeva za ponovnom aktivacijom.

Daljinski se očitava 70 odsto korisnika

U sistemu daljinskog očitavanja trenutno je 256 hiljada od ukupno 375 hiljada potrošača u Crnoj Gori, što je oko 70 odsto. Najviše "pametnih" brojila ugrađeno je u Regionu 2, preko 92 hiljade, a najmanje u Regionu 7, oko 12 hiljada. Dosadašnje iskustvo sa realizacijom projekta i početak implementacije III faze u okviru koje će se ugraditi još 50 hiljada brojila podgrijavaju optimizam da će do januara 2019. godine 85 odsto potrošača u Crnoj Gori biti integrisano u sistem daljinskog očitavanja potrošnje struje, čime će CEDIS ispuniti obaveze koje proizlaze iz Zakona o energetici.

Centar za mjerjenje u brojkama

Novoosnovani Centar za mjerjenje zapošljava 321 radnika, od čega 32 elektroinženjera i 259 elektromontera. Gotovo trećina zaposlenih je u Regionu 2 - 99, a najmanje ih je u Regionu 7, svega 23.

Pored Centra za mjerjenje, Sektor za mjerjenje čine još Služba za AMM, Služba za kontrolu i monitoring i Služba za planiranje, analize i reklamacije.

Cilj je jedan – što pouzdaniji sistem

Rad na niskonaponskim mrežama i 10 kilovoltnim dalekovodima u prvom kvartalu ove godine obilježili su problemi, tipični za zimske mjesece, koji su prouzrokovali veći broj havarija na elektroenergetskim objektima širom Crne Gore. To je uslovalo veliko angažovanje zaposlenih u ovom sektoru koji su ulagali maksimalni napor i otklanjali kvarove u rekordnom roku, sve u cilju skraćivanja beznaponskog stanja kod korisnika.

Najveći stepen havarija su, prema riječima Dragoslava Damjanovića, rukovodioca Sektora za održavanje, pretrpjele niskonaponske mreže u prigradskim, seoskim i planinskim područjima Crne Gore, mada je ove godine povećan i stepen havarija u južnim i primorskim djelovima, posebno u periodu novogodišnjih i božićnih praznika, kada su, podsjeća Damjanović, naše ekipe danonoćno radile u vremenskim uslovima koji su sve iznenadili intenzitetom i surovošću i pokazale da je CEDIS stabilan energetska sistem a zaposleni u Kompaniji najvredniji resurs.

-Osim što su svi do jednog zaslužili pohvalu za izuzetno angažovanje u toj vanrednoj situaciji, njihovo ponašanje govori i o stepenu odgovornosti i privrženosti kompaniji. Jer, samo zahvaljujući nesebičnom angažovanju i dobroj međusobnoj koordinaciji, nastali problemi rješavani su u najkraćem vremenu – istakao je Damjanović.

Prema njegovim riječima, zaposleni u Sektoru za održavanje bili su u proteklom periodu dodatno angažovani na obavljanju završnih radova na rekonstrukciji trafo reona u kojima se ugrađuju nova elektronska brojila. A u okviru održavanja elektroenergetskih mreža, do kraja maja ugrađeno je skoro tri hiljade drvenih i betonskih stubova.

Dragoslav Damjanović

I aktivnosti na 35 kilovoltnim elektroenergetskim objektima odvijaju se planiranom dinamikom. Dugi majski i junski dani samo su srce remontne sezone pa službe za nadzemne vodove, trafo-stanice i kablove, i relejnu zaštitu i ispitivanje rade na pripremi objekata za predstojeću turističku sezonu i povećana opterećenja. Svakodnevno se vrše obilasci objekata, ispituje se tehnička ispravnost, podeševa stepen zaštita i obavlja tekuće održavanje – kaže Damjanović i ističe radove na 35 kV dalekovodu "Virpazar – Buljarica", na kojem se trenutno odvija temeljna rekonstrukcija i revitalizacija. A u narednom periodu u planu je preduzimanje svih neophodnih aktivnosti u cilju uspješnog ispunjenja definisanog Plana održavanja za 2017. godinu.

Sve podređeno kvalitetnom upravljanju

Nakon usvajanja nove organizacije i sistematizacije CEDIS-a, Sektor za upravljanje mrežom otpočeo je postupak unificiranja i unapređenja sistema rada na nivou regiona, uz puno uvažavanje kadrovskih, tehničkih i drugih ograničenja. U tom smislu urađeno je unificiranje načina smjenskog rada zaposlenih, kao i načina vođenja prijave kvara i vođenja prekida, te tehnička baza podataka (jednopolne šeme, podaci o DV i TS), a zatim i obuka zaposlenih za obavljanje manipulacija u različitim TS 35/10kV, te planiranje i koordinacija sa službama mjerenja, održavanja i razvoja.

Predrag Bogetić, rukovodilac ovog sektora, ističe da je u završnoj fazi utvrđivanje i crtanje jednopolnih šema 10kV mreže CEDIS-a, uz kreiranje odgovarajuće tehničke baze podataka, što je preduslov i osnov za implementaciju specijalizovanog softvera za vođenje prekida u distributivnom sistemu i vođenje baze podataka.

-Postupak javne nabavke ovog softvera je trenutno u toku, i realno je očekivati da bude implementiran do kraja godine. To će nam omogućiti praćenje uklopnog stanja distributivnog sistema sa ručnim unosom podataka, uz vođenje baze podataka o prekidima u sistemu i tehničke baze podataka. Takođe će se pojednostaviti način podnošenja, obrade i odobravanja zahtjeva za isključenje dijela sistema i ažurirati interno obavještanje o planiranim radovima i trenutnom režimu rada distributivnog sistema – istakao je Bogetić i dodao da je softver takođe preduslov za rad dispečerkog centra 35kV mreže i sedam regionalnih dispečerskih centara za 10 i 0,4kV mrežu.

-Implementacijom softvera informacije o stanju u sistemu biće u potpunosti centralizovane i dostupne svima kojima su neophodne za rad, posebno u dijelu analiza rada sistema i planiranja njegovog razvoja i održavanja.

Predrag Bogetić

Trenutno samo Region 2 ima formiran i operativan dispečerski centar za upravljanje 10kV i 0,4kV mrežom, mada će uskoro biti u potpunosti operativan i dispečerski centar u Regionu 1, gdje su u toku radovi na pripremi i opremanju odgovarajućeg prostora, kao i priprema procedura i obuka zaposlenih. U planu za ovu godinu je i formiranje dispečerskih centara u regionima 6 i 3 - kazao je Bogetić naglasivši da će se implementacijom softvera za prekide u distributivnom sistemu, uz formiranje svih sedam lokalnih dispečerskih centara i jedinstvenog call centra, stvoriti preduslovi za kvalitetno upravljanje do implementacije SCADA sistema kojim će se značajno unaprijediti oblast upravljanja i vođenja distributivnog sistema.

U ovom sektoru su uspjeli i da djelimično prevaziđu problem nedovoljnog broja i nepovoljne starosne strukture zaposlenih i slabe tehničke opremljenosti zahvaljujući odgovarajućim obukama i prezentacijama od strane stručnjaka iz ostalih sektora, prvenstveno iz Sektora za održavanje i Sektora za mjerenje, ali i razmjeni iskustava unutar Sektora za upravljanje.

-Za svaku pohvalu je reakcija zaposlenih sa pozamašnim radnim stažom, ne samo onih koji su spremno usvajali nova znanja, nego i ljudi koji su nesebično prenijeli i podijelili svoje dragocjeno iskustvo – istakao je Bogetić.

On je, zatim, kazao da se svakodnevno prati i analizira funkcionisanje sistema kako bi se dobrom organizacijom optimizovao broj planiranih prekida, dok se kvalitetnim održavanjem pokušava smanjiti i broj neplaniranih prekida, što je jedan od osnovnih ciljeva Kompanije. A od značajnijih projekata koji će se realizovati u narednom periodu Bogetić je izdvojio implementaciju SCADA sistema u naredne dvije godine, izgradanju optičke mreže (OPGW, ADSS), digitalizaciju radio veza i opremanje TS 35/10kV brojilima za daljinsko očitavanje.

Dobra interna komunikacija doprinosi kvalitetu

Pored upravljanja 35kV, 10kV i 0,4kV mrežom u cilju sigurnog i pouzdanog rada distributivnog sistema u redovnom režimu rada i u stanju poremećaja u sistemu i drugim sistemima povezanim na distributivni sistem, Sektor za upravljanje mrežom od januara ove godine obavlja i poslove, vezane za profile potrošnje i planiranje i prognozu distributivnog konzuma i gubitaka u sistemu, uz iscrpne energetske analize i objedinjavanje raznih vrsta energetske podataka. U cilju što kvalitetnijeg obavljanja ovih poslova, u svakodnevnoj su komunikaciji sa Sektorom za mjerenje, koja se ogleda u zajedničkim analizama i razmjeni podataka.

Direkcija za razvoj, pristup mreži i TIS

Direkcija za razvoj, pristup mreži i TIS organizovana je u tri sektora: Sektor za razvoj, Sektor za pristup mreži i Sektor za tehničko-informacioni sistem. Izvršni rukovodilac Direkcije je Ranko Vuković koji ističe da su u ovom dijelu preduzeća potpuno posvećeni kontinuiranom ulaganju u nove elektroenergetske objekte i revitalizaciju i rekonstrukciju postojećih, koje je ključno za obezbjeđivanje sigurnog i kvalitetnog napajanja električnom energijom.

Ranko Vuković

Sektor za razvoj Razvoj i izgradnja na prvom mjestu

Saša Milovanović

Aktivnosti Sektora za razvoj su u prethodnom periodu bile usmjerene na razvoj distributivnog sistema u cilju zadovoljenja potreba za povećanjem snage zbog priključenja novih potrošača, kao i na povećanje sigurnosti u napajanju i povećanje kvaliteta isporučene električne energije krajnjim korisnicima. Primaran cilj bio je i te-

hnička ispravnost i pouzdanost, te modernizacija elektroenergetskih objekata.

-Da bi se ti ciljevi ostvarili, trebalo je konstantno investirati u rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, kako u primarnoj tako i u sekundarnoj mreži - kaže Saša Milovanović, rukovodilac Sektora za razvoj. Kao najvažnije investicije on izdvaja realizaciju AMM projekta i ugradnju skoro 260 hiljada novih multifunkcionalnih brojila, a u okviru njega i revitalizaciju velikog broja niskonaponskih mreža, te izgradnju TS 35/10kV „Popovići“ u Baru sa dva priključna 35kV voda, rekonstrukciju DV 35kV „Buljarica-Virpazar“, rekonstrukciju ćelija 10kV u trafostanicama 35/10kV i ugradnju novih relejnih zaštita.

Što se tiče sekundarne mreže, pored izgradnje više 10 kilovoltnih nadzemnih i podzemnih vodova, rekonstruisan je i veliki broj trafostanica 10/0,4kV koje su predstavljale slabu tačku u smislu sigurnosti napajanja.

-U narednom periodu planiran je nastavak realizacije AMM projekta i ugradnja dodatnih 45 hiljada novih multifunkcionalnih brojila, kao i automatizacija srednjenaponske mreže koja predstavlja „kičmu“ svakog elektrodistributivnog preduzeća, te izgradnja novih objekata primarne distributivne mreže na Primorju, zamjena većeg broja transformatora u TS 35/10kV, rekonstrukcija više desetina trafostanica 10/0,4kV. U planu je, takođe, implementacija SCADA sistema, što je jedan od ključnih uslova za efikasan dispečing, prije svega na 35kV naponskom nivou – istakao je Milovanović i dodao da su neki od benefita SCADA sistema smanjenje

vremena trajanja prekida, uvid u realnom vremenu u sve neophodne energetske parametre, kao i estimacije stanja elektroenergetske mreže.

A pored novoizgrađene TS "Klinci" U Herceg Novom koja će se uskoro pustiti pod napon, posebno je značajna izgradnja TS 35/10 kV "Novi Ulcinj" koja treba da se do početka sljedeće godine uvede u sistem i izgradnja priključnih 35kV vodova za buduće TS 35/10kV, kao i uzemljenje neutralne tačke 35kV i 10kV, rekonstrukcija 35kV dalekovoda i TS 35/10kV, te izgradnja većeg broja novih TS 10/0,4kV.

Osim toga, za povećanje performansi i efikasnosti neophodno je i uvođenje dodatnih softverskih aplikacija u dijelu pristupa mreži, odnosa sa korisnicima, geografskog informacionog sistema i tehničke baze podataka. Sveobuhvatnom realizacijom ovih projekata, a za neke su već pokrenute aktivnosti, stvoriće se i uslovi za implementaciju tzv. pametnih mreža, što je i konačni cilj CEDIS-a u srednjoročnom periodu.

Nova oprema u TS "Klinci"

Sektor za TIS

Mnogo posla na početku

Dejan Samardžić

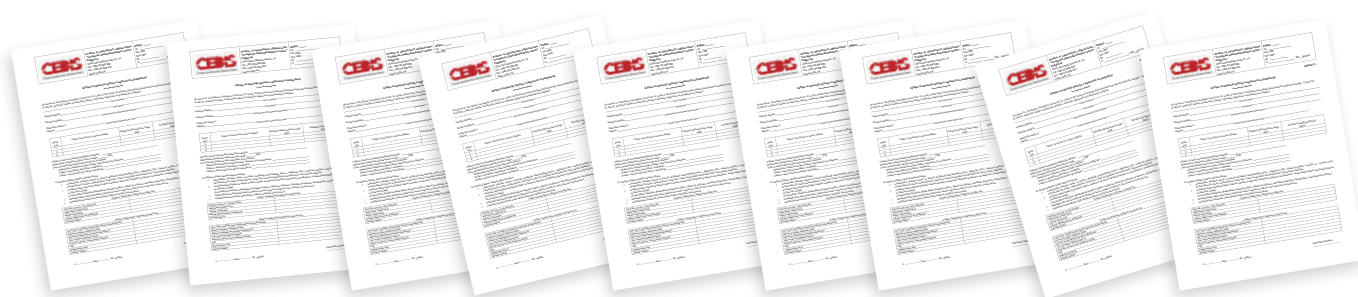
Glavne aktivnosti novoosnovanog Sektora za tehničko-informacioni sistem u prethodnih nekoliko mjeseci odnosile su se na zapošljavanje kadrova informatičkog profila i formiranje tima, kao i na upoznavanje sa postojećim sistemom i saradnja u rješavanju problema sa kolegama iz Direkcije za informaciono-komunikacione tehnologije EPCG. Dejan Samardžić, rukovodilac ovog sektora, ističe da je pažnja bila usmjerena i na osmišljavanje strukture budućeg informacionog sistema i pripremu tendera za nabavku serverske opreme, kao i na rješavanje problema sa performansama rada u eBS sistemu, zajedno sa kolegama iz Nikšića. Radilo se, takođe, na podizanju sopstvenog Geografsko - informacionog sistema (GIS), te uključivanju u rješavanje tekućih problema sa računarskom opremom, što će biti u fokusu Sektora i u narednom periodu.

Odgovorili na brojne zadatke

Sektor za pristup mreži je u proteklom periodu imao zadatak da kroz rad osam službi (sedam službi u regionima i jedna za nestandardne priključke i distribuirane izvore) odgovori na brojne zadatke, kao što su izdavanje rješenja o saglasnosti za priključenje, kako individualnih objekata, tako i kolektivnih stambenih jedinica na području Crne Gore, kao i rješenja o saglasnosti za priključenje energetskih objekata (vodova i trafostanica), te izdavanje mišljenja i uslova, a zatim i rješenja o saglasnosti za priključenje na distributivnu mrežu objekata distribuirane proizvodnje električne energije (mHE, solarne elektrane...). U domenu njihovog rada bilo je, prema riječima Jagoša Pupovića, rukovodioca Sektora, i potpisivanje ugovora o priključenju novih korisnika, korisnika koji su izvršili promjenu vlasništva mjernog mjesta i onih korisnika koji su nakon deaktivacije mjernog mjesta podnijeli zahtjev za ponovnu aktivaciju, kao i potpisivanje ugovora o priključenju sa oko dvije hiljade korisnika kod kojih se snaga mjeri, u skladu sa Metodologijom Regulatorne agencije za energetiku. Trenutno je u toku izrada cjenovnika za priključenje korisnika na svim naponskim nivoima u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje naknada za priključenje na distributivni sistem električne energije.

Jagoš Pupović

Sektor za odnose sa regulatorom, državnim institucijama i korisnicima distributivnog sistema

Akcentat na unapređenju rada i odnosa sa korisnicima

Proces osnivanja Crnogorskog elektrodistributivnog sistema odvijao se gotovo istovremeno sa implementacijom novog Zakona o energetici, pa je Sektoru za odnose sa regulatorom, državnim institucijama i korisnicima distributivnog sistema pripala veoma zahtjevna uloga koordiniranja aktivnosti na izradi podzakonskih akata iz nadležnosti Operatora distributivnog sistema. Tako su u prethodnom periodu donijeta Pravila za funkcionisanje distributivnog sistema, Pravila mjerenja električne energije i Pravila za sprovođenje postupka otkrivanja, utvrđivanja i sprječavanja neovlašćenog korišćenja električne energije, a zatim i Metodologije za utvrđivanje naknada za priključenje na distributivni sistem, Metodologije za obračun i naplatu neovlašćeno preuzete električne energije, kao i odluke o utvrđivanju tipskih profila potrošnje priključenih kupaca i Program mjera za primjenu nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, te Formularni ugovori o priključenju i korišćenju distributivnog sistema.

-Sektor je imao proaktivnu ulogu u postupku usaglašavanja i donošenja podzakonskih akata iz nadležnosti Agencije i drugih energetske subjekata, i u tom smislu je bio nosilac aktivnosti Operatora distributivnog sistema – istakla je Sava Ostojić, rukovodilac ovog sektora, i dodala da je u periodu od avgusta do decembra prošle godine Sektor koordinirao aktivnostima na pripremi Zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za period 01.01.2017-31.12.2019. godine i pribavljanju licence za distribuciju električne energije.

-Posebna pažnja posvećena je zaštiti prihoda kroz

Sava Ostojić

poboljšanje funkcionalnosti billing sistema – modul neovlašćena potrošnja s jedne strane, a sa druge kroz preduzimanje mjera za naplatu tekućih i zaostalih potraživanja.

Namjera je da se do svih podataka, vezanih za potrošača, kao što su visina i starost potraživanja, način plaćanja, kreiranje ugovora o priznanju duga, dinamici izmirenja i starosnoj strukturi duga i isključenja zbog neplaćanja i utuženja, dolazi direktno, odgova-

rajućim upitima u Billing sistemu – kazala je Ostojić. Prema njenim riječima, preduzete aktivnosti rezultirale su povećanjem procenta naplate potraživanja iz osnova neovlašćene potrošnje za 20 odsto u odnosu na prethodnu godinu, odnosno za 50 odsto ako se ima u vidu pokrivenost potraživanja ugovorima o priznanju i dinamici izmirenja duga.

A nakon procesa usaglašavanja, potpisani su ugovori o uređenju međusobnih odnosa naše kompanije sa energetskim subjektima i Operatorom tržišta, čime su ispunjenje obaveze, predviđene Zakonom i izvršena registracija CEDIS-a kao učesnika na tržištu električne energije. Uspostavljen je sistem i postignuta redovnost izvještavanja prema Agenciji za energetiku, Operatoru tržišta i drugim energetskim subjektima. Svjesni činjenice da kvalitetno i analitično izvješta-

vanje predstavlja osnovu za punu informisanost, planiranje i donošenje poslovnih odluka na bazi činjenica, dužnu pažnju posvetili su izradi redovnih mjesečnih i periodičnih izvještaja iz domena rada Sektora. S tim u vezi, centralni izvještaj Sektora obuhvata izvještaj o fakturisanom prihodu od naknade za korišćenje mreže sa podacima uporednog perioda, o prihodu od ponovnog priključenja, kao i o prihodu od neovlašćene potrošnje, te fakturisanu i naplaćenu neovlašćenu potrošnju ukupno i po regionima, stanje potraživanja po osnovu neovlašćene potrošnje, troškove odobrenih i neodobrenih gubitaka, broj kupaca, izvještaje o utuženjima i isključenjima, o sklopljenim ugovorima za priznanje i izmirenje duga po osnovu neovlašćene potrošnje i o prigovorima kupaca i njihovoj strukturi.

Sami kreirali i implementirali softver za praćenje prigovora

Posebna pažnja posvećena je osmišljavanju i uspostavljanju sistema za prijem i praćenje prigovora korisnika distributivnog sistema. Zaposleni u Sektoru sami su kreirali i implementirali softversko rješenje koje omogućava praćenje prigovora u svim fazama, od prijema do odgovora korisniku. To je još jedna potvrda da su u Kompaniji i te kako svjesni značaja unapređenja odnosa sa krajnjim korisnicima, prije svega kroz dobru informisanost građana o djelovanju kompanije i o njihovim pravima u vezi sa tim djelovanjem.

-Služba za odnose sa krajnjim korisnicima razmišlja o nizu rešenja koja mogu unaprijediti dosadašnju praksu i dati rezultate u optimalnom roku. Nadamo se da će se u svim organizacionim jedinicima prepoznati značaj ovog pitanja kako ne bi bilo internih poteškoća koje se mogu reflektovati na kvalitet komunikacije sa

krajnjim korisnicima. Naš zajednički cilj je da korisnici znaju da na jednostavan način mogu doći do odgovora i informacije u vezi sa svojim problemima i pravima. Kvalitet odnosa sa njima zavisi od efikasnosti svih djelova kompanije. Online podnošenje prigovora, tipski formular, call centar i dani za prijem stranaka samo su neka od planiranih rešenja. Intenzivno se radi na identifikovanju grupa prigovora, najčešće podnesenih reklamacija i “uskih grla” u njihovom rješavanju, kako bi se kreiranjem baze i dobrom analizom unaprijedio proces postupanja po prigovorima – istakla je Sava Ostojić i dodala da su okrenuti informacionim tehnologijama i da razvijaju nove servise za olakšan pristup informacijama i realizaciju zahtjeva, mada neće zapostaviti ni one korisnike kojima iz nekog razloga ovakve usluge nijesu dostupne.

Poboljšana efikasnost rada i kontrola podataka

Ključna odgovornost Sektora za ekonomske poslove je obezbjeđivanje pravovremenih finansijskih informacija koje treba da posluže za blagovremeno donošenje poslovnih odluka Društva. Preko Službe finansija organizovane su aktivnosti na poslovima kontrole novčanog poslovanja i kredita, odnosa sa poslovnim bankama i finansiranja poslovnih funkcija Društva, uključujući budžet, odnosno finansijsko planiranje novčanih sredstava i izvještavanje o njima.

Vjera Radović, rukovodilac Sektora, je istakla da je u Službi za finansije u prethodnom periodu realizovano uvođenje elektronskog plaćanja, što je znatno ubrzalo pripremu i realizaciju naloga za plaćanje i poboljšalo efikasnost rada ove službe. U planu je povezivanje aplikacije za elektronsko plaćanje sa eBS sistemom, što će dodatno povećati efikasnost rada i ubrzati pripremu plaćanja obaveza iz poslovanja i kontrolu racionalnosti upotrebe novčanih sredstava.

-Računovodstveni informacioni sistem predstavlja dio informacionog sistema Društva koji za interne i eksterne korisnike obezbjeđuje podatke i informacije o finansijskom položaju, uspješnosti i promjenama u finansijskom položaju Društva. S obzirom da Distribucija od 01. jula prošle godine posluje kao samostalni pravni subjekat sa licencom za obavljanje poslova operatora distributivnog sistema u okviru jedinstvenog elektroenergetskog sistema Crne Gore, Poslovni informacioni sistem EPCG/CEDIS se morao prilagoditi na način da podrži potrebe CEDIS-a i EPCG u kontekstu računovodstvene, funkcionalne i pravne razdvojenosti Distribucije i Elektroprivrede -kazala je Radović i dodala:

-Kako je vizija Društva da bude siguran, pouzdan i društveno odgovoran Operator distributivnog sistema koji ostvaruje profit iz regulisane djelatnosti koju obavlja u skladu sa nacionalnim propisima i regulativama Evropske Unije, u prethodnom periodu su sprovedene aktivnosti na centralizaciji računovodstvene funkcije, tj. prevođenje

Vjera Radović

17 glavnih knjiga bivših distribucija u jednu glavnu knjigu Društva. Ovim procesom je omogućeno značajno poboljšanje kvaliteta obrađenih podataka i informacija, što omogućava brže i efikasnije izvršavanje krupnih finansijskih zadataka i bolju iskorišćenost kadrova, prostora i opreme, kao i jedinstven nastup prema partnerima, te bolji pregled izvršavanja zadataka finansijske funkcije i bolju koordinaciju sa drugim poslovnim funkcijama.

U narednom periodu planirane su, prema njenim riječima, aktivnosti na informatičkom odvajanju instance Društva od EPCG, odnosno formiranje izdvojenog poslovno - informacionog sistema CEDIS-a.

Dio Sektora je i Služba za poreze, koja prati i primjenjuje zakonske propise iz oblasti poreske problematike. Oni su u prethodnom periodu uredno podnosili mjesečne prijave PDV-a, prijave poreza na nepokretnost i poreza na promet nepokretnosti u svim opštinama u Crnoj Gori, po-

reske prijave za porez po odbitku, obračun amortizacije u poreske svrhe, obračun odloženog poreza i slično. Kako je CEDIS i obveznik plaćanja naknada za ugrađene kablove i elektro opremu u trupu lokalnih i magistralnih puteva i pri željezničkoj infrastrukturi, podnose se godišnje prijave naknada i iz tog osnova. Takođe se vrši kontrola prijavljenih i obračunatih obaveza i rade izvještaji i analize o svim plaćenim porezima i naknadama, odnosno vrši se njihovo

usaglašenje sa poreskim organima, lokalnim samoupravama, kao i druga izvještavanja po ovom osnovu za RAE, revizorske kuće i druge kontrolne institucije i inspekcije.

-Poreske obaveze su kontinuirane, tako da ćemo i u narednom periodu nastaviti da ih, u skladu sa zakonskim propisima, redovno prijavljujemo i izmirujemo, kao i da pratimo njihovo sprovođenje i pravilnu primjenu u praksi – kazala je Vjera Radović.

Nabavke po novoj proceduri

Rad u Službi za plan, kontrolu i izvještavanje obuhvata kontrolu i odobravanje operativnih troškova poslovanja i kapitalnih ulaganja, uz brigu o namjenskom, svrsishodnom i zakonitom korišćenju sredstava odobrenih budžetom, kao i o ekonomičnom, efikasnom i efektivnom funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Društvu. S tim u vezi usvojena je, prema riječima Vjere Radović, nova procedura za nabavke u čijoj izradi je ova služba aktivno učestvovala, kao i Uputstvo o vlasnicima i suvlasnicima projekata.

-U službi se pripremaju različite vrste izvještaja za potrebe menadžmenta i osnivača, kao i za potrebe RAE i drugih organa, kontrolišu procesi sa eksternim konsultantima revizorske kuće KPMG, prate knjiženja troškova i objedinjuju podaci na nivou kompanije. U narednom periodu akcenat ćemo staviti na poboljšanje kvaliteta izvještavanja od kojeg i te kako zavisi donošenje ispravnih i pravovremenih poslovnih odluka Društva – najavila je Vjera Radović.

Sektor za pravne poslove

Važan element organizacije

Uigran i profesionalan tim Sektora za pravne poslove, koji posjeduje veliko iskustvo u radu, je od početka samostalnog poslovanja imao ukupno 682 sudska predmeta (parnična, radna, krivična i izvršna), od kojih je pravosnažno okončano 403.

S obzirom da su na dan odvajanja imali 15,408 sudskih predmeta, trenutno ovaj sektor ima ukupno 15.687 predmeta, i to 10.094 izvršnih, 5.285 krivičnih i 308 parničnih predmeta.

Zaposleni u ovom sektoru su potpuno posvećeni uspješnom rješavanju predmeta, čime se značajno smanjuju troškovi i povećava efikasnost poslovanja.

Zoran Rakočević

Rezultati rada sve bolji

Ranko Vojinović

Sektor za komercijalne poslove je u protekloj godini akcentirao stavljajući na obezbjeđivanje roba, radova i usluga, neophodnih za neometano poslovanje Kompanije. Rukovodilac Sektora, Ranko Vojinović, kaže da su, kao obveznici Zakona o javnim nabavkama, nastojali da u potpunosti ispo-

štuju sve zakonske odredbe i pored kolizije sa nekim drugim zakonima, kao i određenih problema koji proističu iz nesavršenosti tog zakona.

-Radi efikasnijeg sprovođenja procesa nabavki usvojena je procedura koja jasno i sveobuhvatno propisuje način sprovođenja postupka, neophodnu dokumentaciju, a takođe definiše i uloge učesnika u sprovođenju procedure. U proteklom periodu objavljena su 153 tendera, od kojih je uspješno izvršeno 96, dok su 24 postupka obustavljena, a 33 su trenutno u toku. Brojke pokazuju da je zaista urađen ogroman posao, a ako tome dodamo da ga je realizovala Služba za stratešku nabavku sa svega 5 zaposlenih, onda je nesporno da je postignut veliki uspjeh – istakao je Vojinović.

On je, zatim, kazao da se Služba za operativnu nabavku bavila praćenjem realizacije zaključenih ugovora, sprovođenjem okvirnih sporazuma i sprovođenjem postupaka neposrednim sporazumom.

-Osim praćenja realizacije ugovora zaključenih od strane CEDIS-a, preuzeta su i 84 ugovora od EPCG u vezi sa nabavkom roba, radova i usluga za potrebe CEDIS-a u vrijednosti od oko 18,5 miliona eura. Takođe je sprovedeno 299 postupaka nabavke neposrednim sporazumom, u skladu sa osnovnim načelima Zakona o javnim nabavkama, kao što su ekonomičnost i efikasnost upotrebe sredstava, konkurencije, transparentnosti i ravnopravnosti – kazao je Vojinović.

Prema njegovim riječima, vrijedno se radilo i u Službi za logistiku koja je u drugoj polovini prošle i prvoj polovini ove godine organizovala poslove u magacinima na prijemu, smještaju, manipulaciji, izdavanju i otpremi robe. Rađeno je, takođe, i na poslovima upravljanja zalihama, tj. praćenja kretanja zaliha i usklađivanja planova nabavki sa stanjem na zalihama. S tim u vezi, ova služba je

u IV kvartalu 2016. godine aktivno učestvovala u izradi planova za nabavku roba, neophodnih za nesmetan rad i pouzdano funkcionisanje elektrodistributivnog sistema.

I u Službi za poslove fakturisanja i osigurnja planirane su brojne aktivnosti pa je neophodno kadrovski ojačati u narednom periodu da bi se te aktivnosti i realizovale.

Ambiciozni planovi

Iako su u prethodnom periodu postignuti dobri rezultati u radu Sektora za komercijalne poslove, ima prostora za još bolje. Stoga su za sljedeću godinu planirane određene aktivnosti u cilju poboljšanja efikasnosti rada, smanjenja troškova i unapređenja poslovanja.

-Fokusiraćemo se na zaključivanje većeg broja okvirnih sporazuma za nabavku roba, radova i usluga koji omogućavaju dugoročnije i pravovremeno zadovoljavanje potreba CEDIS-a, uz optimizaciju količina zaliha, odnosno smanjenje broja postupaka neposrednim sporazumom, kao i na optimalno korišćenje skladišnog prostora. Takođe ćemo maksimalno ažurirati i unaprijediti eBS sistem, naročito u dijelu izvještavanja,

kao i šifarski sistem roba – saopštio je Vojinović. Od planiranih aktivnosti on je izdvojio i upravljanje zalihama u skladištima, kao i upravljanje demontiranim i izrabovanim elektro materijalom i opremom koja se trajno uklanja sa elektroenergetskih objekata, mjernih mjesta i slično, te praćenje i analizu nastalih šteta, što je preduslov za adekvatno određivanje predmeta i uslova osiguranja imovine. Radiće se, takođe, na izradi strategije poslovnih prostora za potrebe CEDIS-a i organizovanju obuka zaposlenih za korišćenje eBS sistema, upravljanju zalihama, osiguranju imovine, korišćenju uslužnih alata, analizi tržišta i polaganju stručnih ispita.

Brojne aktivnosti na unapređenju zaštite

U cilju normativnog uređenja sistema zaštite na radu, zaštite životne sredine i zaštite i spašavanja, u prethodnom periodu u CEDIS-u je usvojen Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu, kao i Pravila za bezbjedan rad, Program oposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad, te Plan upravljanja otpadom i odluke o uniformi i o zaštitnom znaku. Usvojene su, takođe, procedure o organizovanju zdravstvenih pregleda i utvrđivanju zdravstvenog stanja zaposlenih, te procedure o povredama na radu i o postupku provjere alkoholisanosti i uticaja drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti, kao i metodologije: za procjenu rizika, za osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad i za reviziju projektne dokumentacije.

Milan Marjanović, rukovodilac Sektora za zaštitu i usluge, ističe da je na osnovu licenci zaposlenih u Sektoru, CEDIS od resornog ministarstva dobio ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova zaštite na radu, te da su u toku aktivnosti na izradi Akta o procjeni rizika za sva radna mjesta u Kompaniji.

Prema njegovim riječima, u prethodnom periodu su, u okviru tekućih aktivnosti, organizovani zdravstveni pregledi za preko 800 zaposlenih koji obavljaju poslove na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, kao i osposobljavanje oko 350 zaposlenih za bezbjedan rad, te obuka i organizovanje polaganja stručnih ispita iz oblasti zaštite imovine i lica, zbrinjavanje otpadnih vozila i druge brojne aktivnosti iz domena rada ovog sektora koje imaju za cilj unapređenje ove oblasti. Takođe je izvršena nabavka sredstava i opreme lične i kolektivne zaštite u vrijednosti od preko 300 hiljada eura, kao i nabavka protivpožarnih aparata u poslovnim objektima, te ispitivanje sredstava kolektivne zaštite, elektro i gromobranskih instalacija i drugo.

Trenutno je u toku priprema dokumentacije za nabavku usluge identifikovanja, uzorkovanja i analize transfo-

Milan Marjanović

rmatorskog ulja za ovu godinu u vrijednosti od preko 150 hiljada eura. Radi se, takođe na uvođenju i praćenju primjene standarda MEST 14001 i 18001, zbog čega je izvršena i nabavka standarda u iznosu od oko četiri hiljade eura.

Što se tiče planova za naredni period, u Sektoru su fokusirani na proširenje i dopunu ovlašćenja za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, kao i iz oblasti ispitivanja elektro i gromobranskih instalacija, sredstava rada, sredstava i opreme kolektivne zaštite na radu.

U tom cilju je formiran Centar za mjerenja i ispitivanja, a zaključeni su i ugovori za nabavku neophodne opreme, uređaja i materijala. Urađena je, takođe, metodologija ispitivanja naznačene opreme, sredstava i

instalacija, čime se stiče uslov za podnošenje zahtjeva nadležnom ministarstvu.

A zakonska obaveza obezbjeđenja elektroenergetskih objekata realizovaće se kroz kapitalnu investiciju uvođenja tehničke zaštite u vrijednosti od blizu 200 hiljada eura, za koju je u toku izrada tenderske dokumentacije. U cilju organizovanja unutrašnje službe obezbjeđenja organizovaće se polaganje stručnih ispita zaposlenih u Sektoru pred Ministarstvom unutrašnjih poslova.

Marjanović kaže da je CEDIS prepoznat kao vlasnik za-

tečenih izvora nejonizujućeg zračenja, pa je u cilju ispunjenja zakonske obaveze Sektor budžetom opredijelio određena sredstva za izradu Studije korišćenja izvora od posebnog interesa, nakon što takvu studiju prvo donese Agencija za zaštitu životne sredine.

Od ostalih planiranih poslova on navodi donošenje integrisane politike zaštite, Pravilnika o zaštiti od požara, procedura i uputstava za definisanje procesa u Sektoru. Stalno praćenje i usaglašavanje rada Sektora za zakonskom regulativom se podrazumijeva.

Radiće se Plan upravljanja PCB otpadom

-CEDIS, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, učestvuje u projektu UNDP „Sveobuhvatno ekološki prihvatljivo upravljanje otpadom koji sadrži polihlorovane bifenile (PCB) u Crnoj Gori“ sa ciljem da se do kraja 2020. godine takav otpad i oprema ukloni iz upotrebe, dekontaminira ili izveze do postrojenja za uništavanje. Kako u CEDIS-u ima oko 5.000 transfo-

rmatora za koje je, u cilju sprovođenja Nacionalnog plana za implementaciju Stokholmske konvencije za period od 2014. do 2021. godine, obavezan da identifikuje PCB opremu i otpad, budžetom je u tu svrhu opredjeljeno 690 hiljada eura. U skladu sa rezultatima analize, u drugoj fazi projekta će se uraditi Plan upravljanja PCB otpadom – istakao je Milan Marjanović.

Intenzivne aktivnosti na unapređenju organizacije i povećanju efikasnosti

Rad Sektora za ljudske resurse, opšte poslove i korporativne komunikacije u prvoj godini samostalnog djelovanja CEDIS-a obilježila je intenzivna normativna djelatnost, tj. suštinska posvećenost i konkretne aktivnosti na normativnom uređenju Kompanije. Pored donošenja kvalitetnog Kolektivnog ugovora koji detaljno uređuje funkcionisanje radnih odnosa u praksi, donijeti su i pravilnici o organizaciji i sistematizaciji (čak po dva u periodu od šest mjeseci) u cilju unapređenja organizacije i povećanja efikasnosti i produktivnosti procesa rada u kompaniji.

Aktivnosti na normativnom uređenju kompanije uključivale su, prema riječima rukovodioca ovog sektora, Magdalene Vukčević, i potpisivanje Sporazuma o kriterijumima za dodjelu novčanih pomoći, donošenje Etičkog kodeksa, kao i donošenje Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih, Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju i Pravilnika o dodjeli sponzorstava, donacija, pomoći i stipendija. O obimu posla u ovom sektoru u prethodnom periodu svjedoči i donošenje više procedura, i to: Procedure o izradi, komunikaciji i primjeni interne regulative, Procedure o troškovima poslovne reprezentacije, Procedure o radu Kolegijuma izvršnog direktora, Procedure o službenim putovanjima i Procedure o izdavanju radnih naloga i naknade troškova za rad van mjesta rada, te Uputstva o uvođenju prekovremenog rada i pripravnosti, sve u cilju unapređenja poslovanja kompanije.

Vukčević podsjeća da je od 01.februara ove godine na snazi nova organizacija čiji je cilj centralizacija osnovnih djelatnosti (upravljanje mrežom, mjerenje, održavanje i pristup mreži), unapređenje odnosa

Magdalena Vukčević

prema krajnjim korisnicima distributivnog sistema i dobijanje licenci potrebnih za zaštitu na radu, uvođenje standarda, vezanih za zaštitu na radu i zaštitu životne sredine, te dodatne uštede u vezi troškova iz ove oblasti. Nova organizacija će, takođe, doprinijeti jačanju u oblasti informacionih tehnologija, definisanju procesa usvajanja interne regulative, njene

evidencije i komunikacije (standardizacija i unifikacija), kao i smanjenju sudskih sporova i troškova zbog šteta nastalih iz djelatnosti, te održavanju broja rukovodilaca na istom nivou ili smanjenju rukovodećih radnih mjesta.

Izuzetno je značajno i formiranje troslojnog modela upravljanja- top, senior i srednji menadžment–kroz uvođenje „mjesta od posebnog značaja za poslodavca“.

-Takav model upravljanja formiran je iz ubjeđenja da su šefovi službi značajna karika u upravljanju ljudima i organizacijom i najoperativniji dio upravljačke strukture u Kompaniji. Sve strukture menadžmenta, a naročito tzv. srednji menadžment, tj. zaposleni na radnim mjestima od posebnog značaja, proći će i

adekvatne obuke kako bi što bolje obavljali svoje menadžerske zadatke – istakla je Vukčević i dodala da su intenzivirane i obuke kroz stručne posjete kompanijama Siemens i Schneider, te kroz aktivno učešće na Savjetovanju Crnogorskog nacionalnog komiteta Međunarodnog savjeta za velike električne mreže (CG KO CIGRE) i slično.

Ona ne krije zadovoljstvo zbog činjenice da je prosječna zarada zaposlenih u CEDIS-u uvijek iznad prosječne zarade u Crnoj Gori, da se za rješavanje stambenih potreba zaposlenih izdvajaju znatna sredstva, te da imaju beneficije poput troškova prevoza i zimnice, da im se isplaćuju jubilarne nagrade za 10, 20, 30 i 40 godina rada. Naravno, ne izostaje ni pomoć zaposlenima u slučaju teže bolesti ili smrti u porodici.

Na vezi 24 sata

Izgradnja korporativnog identiteta, imidža i reputacije je uslov za uspostavljanje, održavanje i nadogradnju odnosa s javnostima, pa je zadatak Službe za korporativne komunikacije strateško uspostavljanje odnosa sa javnostima u cilju informisanja medija, korisnika i društva u cjelini.

Prvi koraci u tom smislu bili su stvaranje vizuelnog identiteta, imena i loga, koji treba da nas u javnosti predstave kao stabilnu i pouzdanu kompaniju. Samo dva mjeseca nakon izdavanja Distribucije sve naše poslovne zgrade su imale nova obilježja, a svi automobili brendirani su novim logom. Pojedini energetske objekti dobili su nova vizuelna obilježja, a u narednom periodu brendiraće se sve trafostanice i poslovni prostori.

-Za 12 mjeseci smo pozicionirali Kompaniju na mapi privrednih društava od izuzetnog značaja za državu. Naš brend je prepoznatljiv ciljnim javnostima a Služba za korporativne komunikacije je uspjela da elektrodistributivnu mrežu, sa svim specifičnostima i pravilima funkcionisanja, veže za CEDIS.

Aktivnosti na stvaranju pozitivne slike o kompaniji u javnosti su izuzetno značajni za formiranje mišljenja bez kojeg ne možemo imati planirani razvoj koji, dugoročno, obezbjeđuje opstanak CEDIS-a u grupi savremenih preduzeća. Neprekidno radimo na ostvarenju tog cilja u saradnji sa zaposlenima u Kompaniji – kazala je Vukčević.

Prema njenim riječima, CEDIS se danas u javnosti percipira kao stabilna i otvorena kompanija, čemu je doprinijela i Facebook stranica koju su korisnici prepoznali kao mjesto gdje će najbrže doći do odgovora na gotovo sva pitanja, a vrlo je pogodna i za promociju aktivnosti koje se sprovode u Društvu.

Služba za korporativne komunikacije je 24 sata na raspolaganju svim medijima, kao i internoj javnosti, a u kriznim situacijama jedini je kontakt sa javnostima, ali i dobra podrška Operativnoj direkciji u smislu informisanja javnosti o stanju na mreži kada naše dežurne službe, zbog obima posla, tu uslugu ne mogu da pruže.

Društvena odgovornost je naša vrijednost

CEDIS je nastavio da njeguje koncept društveno odgovornog poslovanja pa je u tom kontekstu Služba za korporativne komunikacije, u saradnji sa kolegama, radila na realizaciji brojnih društveno odgovornih aktivnosti. Tako je organizovan Akcioni dan u saradnji sa Unijom srednjoškolaca Crne Gore, u okviru kojeg smo vrata naše kompanije otvorili za 15 učenika Elektrotehničke škole iz Podgorice, a u okviru 12. Međunarodnog sajma knjiga i obrazovanja čitali smo za osmijeh mališana koji su na liječenju u Institutu za bolesti djece KCCG. Aktivnosti su umjerene i na pružanje podrške humanitarnim, zdravstvenim, obrazovnim, kulturnim, naučnim, sportskim i ekološkim projektima, pa je tako CEDIS donirao sredstva za liječenje djece, oboljele od kancera, u okviru Teletona, a omogućili smo i nabavku

pedijatrijskog kardiološkog ultrazvuka za potrebe Instituta za bolesti djece. Podržali smo održavanje Revije nacionalnih pozorišta iz regiona koji su gostovali u CNP-u, ali i aktivnosti Igračkoteke i razvojnog centra NVO Udruženje roditelja. Ponosni smo sponzori Vaterpolo i plivačkog saveza Crne Gore, a finansijski smo podržali i druge sportske institucije, pojedince i projekte.

Na ovaj način CEDIS doprinosi zajednici i aktivno učestvuje u razvoju našeg društva, što treba da bude cilj svake odgovorne kompanije.

U narednom periodu svi zajedno radićemo na promociji kompanije i njenih vrijednosti, na jačanju povjerenja javnosti i na uspostavljanju novih kanala komunikacije. Nastavićemo, takođe, da pružamo podršku zajednici i uspješnim pojedincima i studentima.

